

1)
2)
3)
4)
5)
6)

2. D. B. V.
 AVSPICIIIS

RECTORIS MAGNIFICENTISSIMI
 SERENISSIMI PRINCIPIS REGII

DN. FRIDERICI AVGVSTI
 ELECTORATVS SAX. HEREDIS ETC. ETC.

DE

SYMMETRIA
MARIS AENEI
SALOMONIS

AD VINDICANDVM AB ΑΓΕΩΜΕΤΡΙΑ

Locum i. Reg. VII, 23.

DISSERTATIONEM GEOMETRICAM PRIOREM
 PRÆSIDE

DN. HENRICO KLAVSINGIO

SS. THEOL. DOCT. ET PROF. PVBLICO EXTRAORD.
 MATHEM. SVPER. ORD.

DOMINO, PATRONO, PRÆCEPTORE, ATOVE
 STVDIORVM SVORVM PROMOTORE AETATEM
 VENERANDO

AD DIEM XVII. MARTII. M DCC XVII.
 IN AVDITORIO MAJORE

PVBLICE VENTILANDAM SISTIT
 AVCTOR RESPONSVRS

M. PAVLVS HENRICVS NICOLAI

SERVESTA ANHALTINVS.

VITEMBERGÆ, LITERIS GERDESIANIS.

Fig. I

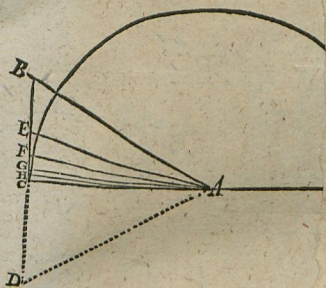
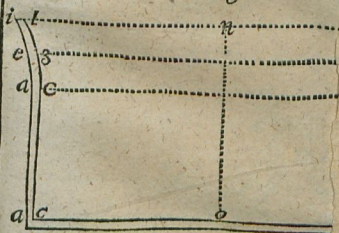

Fig. III

H

Fig. I

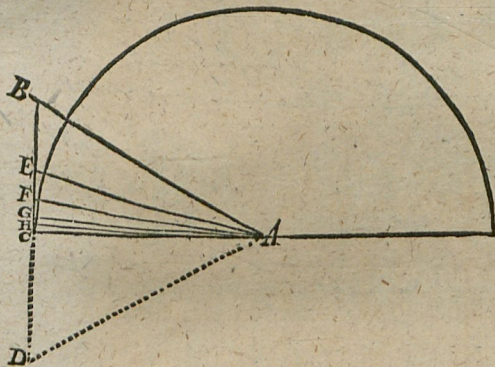

Fig. II

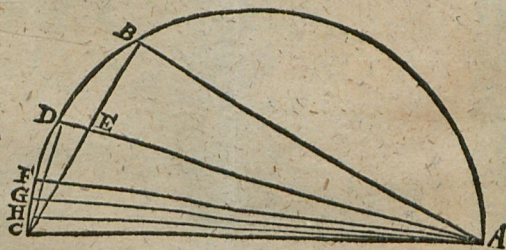

Fig. III

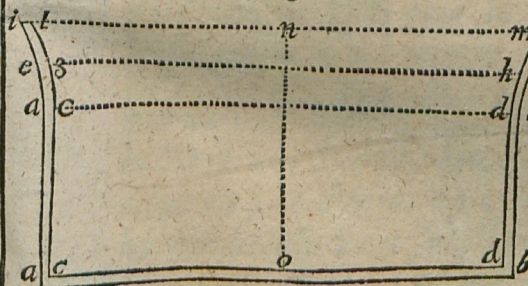
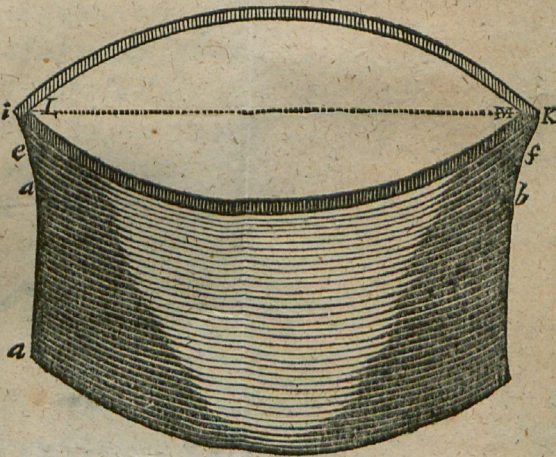
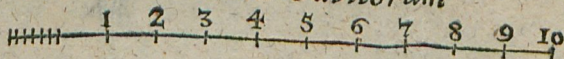
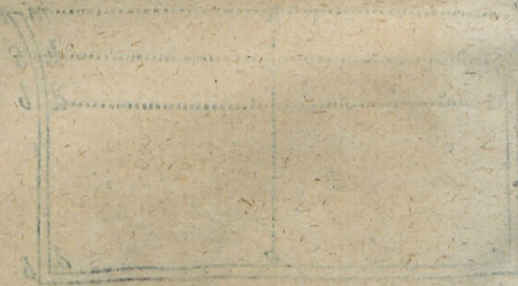
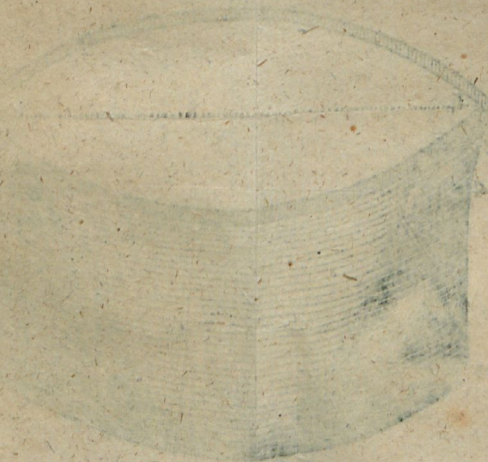

Fig. IV

Scala Cubitorum

ITSI

A

I

ETIA

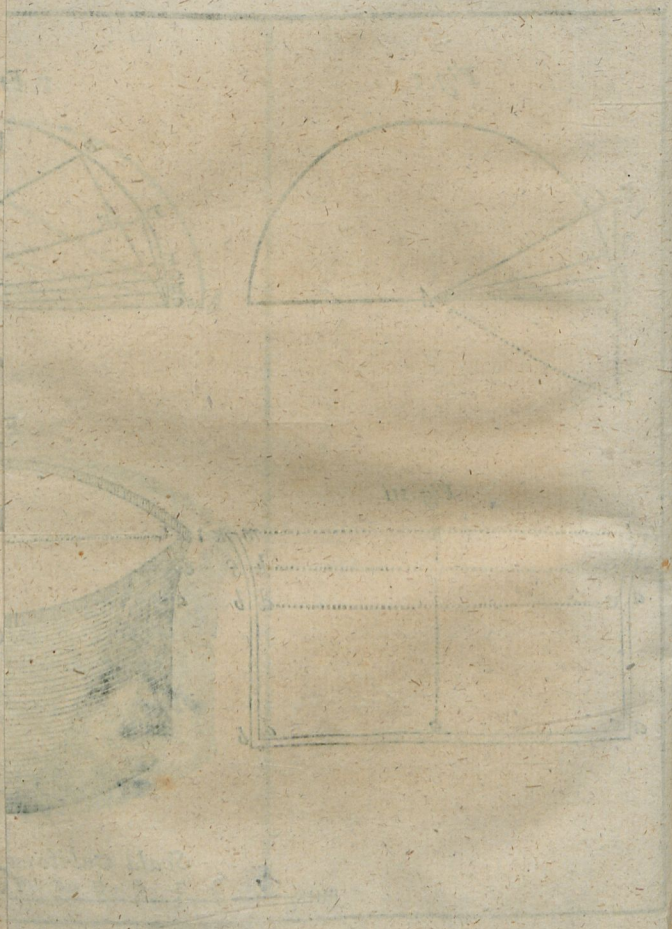
IOREM

GIO

ORD

TOE

CLAI

DE
SYMMETRIA
MARIS AENEI
SALOMONIS

DISSERTATIO GEOMETRICA PRIOR.

Non unum illorum genus est hominum, qui dignitatem Scripturæ S. impugnare, & quantum in se est, labefactare conantur. Alii enim veluti apertos divinæ veritatis sese gerunt hostes, eamque, quæ in Scriptura S. continetur, revelationem maligne respuunt, in divinis eam revelationibus minime habituri: alii vero subtiliores sunt, & originem Scripturæ divinam verbis quidem admittunt; re ipsa tamen hujusmodi fovent hypotheses, quæ ultimo tandem eo tendunt, ut suis Scripturæ S. honos, suaque auctoritas detrahatur. Nolo nunc opinionibus hujusmodi malefanis recensendis im-

morari, utpote quæ a theologis suo refutantur loco, & nihil ad dissertationis presentis faciunt scopum: illam tantummodo adducam hypotbesin, qua, errores in Scriptura extare philosophicos, non sine temeritate affirmant. Quam suam ut firmare adversarii possint opinionem, ad loca quædam Scripturæ S. philosophica, inprimis vero mathematica, subinde provocant, quæ quidem, prouti in Scriptura exponantur, cum saniore philosophia pugnare, sit in propatulo. Solent in eorum numerum etiam illum Scripturæ S. referre locum, qui. Reg. VII, 23. legitur: ubi quidem maris Salomonis ænei peripheria ita describatur, ut ad diametrum ibidem datam non habeat proportionem mathematicis respondentem demonstrationibus. Ad hanc itaque adversariorum objectionem examinandam ad junxi animum, id dispecturus, annon vexatus ille ab adversariis locus commode explicari & cum demonstrationibus mathematicis conciliari queat, ita, ut nihil amplius eo in loco malefane suæ hypotbeseos inveniant præsidii. Neque vero ignoro, præstantissimos jam viros in loco illo extricando & ab ἀνεπίστατοις vindicando satis desudasse; imo, cum in pertractando hoc argumento jam occuparer, in dissertationem aliquam incidi de eodem hoc argumento Jenæ ante biennium a M. Freyero habitam, in qua
qui-

quidem non contemnendam ab auctore collocatam
 fuisse operam, deprehendi; unde supervacaneus hic
 meus videri labor poterat: verum & illud observa-
 vi, omnes quidem illorum, quorum cognitæ mihi fu-
 erunt & cognosci potuerunt, opiniones ab illa, quam
 mecumolvebam, discrepare, insufficientesque præ-
 terea ad omnes circa hunc locum alioquin occurren-
 tes difficultates superandas videri. Hinc animum,
 quem jam induxeram, mutare nolui, sed meam qua-
 lemcunque de hoc loco sententiam duabus disserta-
 tionibus proponere decrevi. In quo quidem argu-
 mento ita versabor, ut breviter nonnullis de propor-
 tione diametri ad peripheriam in circulo præmis-
 sis, aliorum de figura maris Salomonei sententias
 cum epicrisi quadam exponam, meam deinceps
 qualemcunque sententiam simplicissimam & cum
 datis in Scriptura hujus maris descriptionibus
 optime convenientem subjuncturus. Totam vero
 rem certis includam propositionibus. Faxit Deus,
 ut feliciter omnia cedant!

Propositio 1.

Datur quaedam diametrum inter & perimetrum circuli proportio, quae numeris in tantum, quantum ad praxin satis est, determinari potest. Est ea autem, secundum Archimedes, ut 7. ad 22.

E X P L I C A T I O.

§. I.

Primus, qui rationem diametri ad peripheriam in circulo numeris determinavit, nobisque determinatam reliquit, Archimedes fuit, adhibitis illum in finem ab eodem polygonis intra & extra ambitum alicujus circuli descriptis, eorumque polygonorum peripheriae ad diametrum sui circuli ratione, non sine ingenti studio multoque labore, inventa.

§. II. Descripsit nimirum in circulo, ut eam proportionem inveniret, dimidium alicujus hexagoni externi latus BC (Conf. Fig. I.) quod, cum dimidium esset Δ li æquilateri ABD latus, ad AB haberet rationem subduplam. Cum vero $AB = 306$ per hypothesin, hinc $BC = 153$ et $AC = 265 +$ Nam \square rum AB 93636 $- \square$. B C 23409 $= \square$. A C 70227 Cujus R. \square ra = 265+ dat latus AC et radium circuli.

Diviso nunc angulo A in duas æquales partes per lineam AE, CE erit dimidium alicujus dodecagoni latus, quod quidem ad radium AC eandem habebit rationem, quam habet 153 ad 571 + Quod ita ex principiis geometricis Archimedes demonstravit:

Vt

SYMMETRIA MARIS AENEI SALOMONIS. 7

Vt BC ad BA + AC, ita EC ad AC (a), sed
 BC = 153 et BA + AC = 571 + ut supra demonstratum est,
 Ergo EC = 153 et AC = 571 + Ergo et AE = 591 $\frac{3}{8}$ Nam
 □um lateris EC = 23409 et □um lateris AC = 320641 +
 Ergo □um hypotenusæ AE = 349450 + b) Cujus R. □ta
 dat latus AE 591 $\frac{3}{8}$ +

§. III. Cognita hoc modo semilateris dodeca-
 gonalis ad radium sui circuli ratione, ulterius pro-
 greditur Archimedes, eousque semper diviso angu-
 lo, usque dum dimidium polygoni 96. laterum oria-
 tur latus HC, quod quidem ad semidiametrum
 circuli sese habere ut 153 ad 4673 $\frac{1}{2}$ +, per eandem ubi-
 vis adhibitam metrum et inferendi rationem inven-
 nit. Cum itaque HC, dimidium polygoni 96 late-
 rum latus, ad radium sui circuli se habeat quam proximi-
 me, ratione tamen minore aliquantum justo, ut 153 ad
 4673 $\frac{1}{2}$ hinc totum polygoni 96. laterum latus eadem
 se habet ratione ad totam diametrum, & consequenter om-
 nia 96 ejus polygoni latera, seu periphæria totius poly-
 goni, se habebit ad diametrum circuli ut 14688 ad 4673 $\frac{3}{2}$
 + sive in minoribus numeris ut 22 ad 7. five ut 3 $\frac{1}{2}$ ad 1.

§. IV. Postquam hac ratione Archimedes demon-
 straverat, rationem periphæriæ in polygono 96 laterum
 circumscripto ad diametrum sui circuli paulo minorem
 esse 22 ad 7, hinc colligit, rationem quoque periphæriæ
 circularis in eodem circulo ad diametrum minorem
 debere esse 22 ad 7: majorem enim esse non posse, quan-
 doquidem hæc circuli periphæria contineatur sub peri-
 phæria illius polygoni, adeoque major esse nequeat pe-
 riphæria illius polygoni, a qua comprehenditur. Pro-
 inde,

a) Vid. EUCLIDES *Elem. lib. VI. proposit. III.*

b) *Lib. I. Proposit. XLVII.*

inde, cum peripheria polygoni, posita diametro circuli 7, minor adhuc sit 22, necessario quoque circumferentiam circuli sub polygoni peripheria comprehensam minorem 22 esse oportere.

§. V. Inventa sic ratione perimetri circularis ad diametrum justo minore, rationem quoque justa majorem determinavit Archimedes, ut hac ratione medium inter excessum & defectum pro vera & in praxi adhibenda ratione haberi queat. Deprehendit vero, rationem peripheriæ ad diametrum in circulo justa paulum majorem, esse, 223 ad 71 sive $3\frac{10}{71}$ ad 1, idque iterum ex ratione polygoni alicujus 96 laterum intra eundem descripti circulum investigata deducit, & sequenti ratione demonstrat (Conf. Fig. II.) CB hexagoni latus = 780 per hypotethin, Ergo CA diameter circuli = 1560 Ergo et AB = 1351 - Nam \square . AC 2433600 - \square . CB 608400 = \square . AB 1825200 Cujus R. \square ra 1351 - dat latus AB. Dividatur nunc vero angulus A in duas partes æquales per lineam AD, et erit DC latus dodecagoni interni, quod ad diametrum AC sese habebit ut 780 ad $3013\frac{3}{4}$ - Quod ita demonstratur: Vt AB + AC ad BC, sic AD ad DC. Nam Δ lum ADC omnes angulos habet æquales cum Δ lo CDE, c) ergo & latera Δ li CDE & ADC erunt proportionalia d) Ergo eadem erit ratio AD ad DC, DC ad DE, & AC ad EC. Vt itaque AC ad EC, ita quoque AD erit ad DC. Sed AC ad EC se habet, ut AB + AC ad BC. e) Ergo ut AB + AC ad BC, sic AD ad DC. Sed AB + AC = 2911 - & BC = 780, ut supra demonstratum. Ergo si AD = 2911 - per hypoth., erit DC = 780 & consequenter AC = $3013\frac{3}{4}$ -

§. VI.

c) Element. lib. III, propof. 27.

d) lib. VI, propof. 4.

e) lib. VI. propof. 3.

§. VI. Hac inferendi ratione porro usus fuit Archimedes, eousque dividendo semper angulum A, usque dum oreretur latus polygoni 96 laterum HC, quod quidem ad diametrum CA sese habere deprehendit, ut 66 ad $2017\frac{1}{3}$, adeoque omnia 96 polygoni latera ad diametrum sui circuli, ut 6336 ad $2017\frac{1}{3}$, sive in minoribus numeris ut 223 ad 71 – vel ut $3\frac{1}{7}$ ad 1.

§. VII. Cum igitur peripheria polygoni 96 laterum, intra aliquem circulum descripti, ad diametrum sui circuli majorem adhuc habeat rationem, quam habet 223 ad 71, ut hactenus demonstratum, hinc colligit Archimedes, & peripheriam circuli illius, intra quem descriptum est polygonon, posita diametro circuli 71, oportere esse majorem 223, quandoquidem circulus comprehendat circumferentiam illius polygoni, adeoque non minor esse possit illa peripheria, quam continet.

§. VIII. Vnde nunc illud Archimedes proponit theorema: *Omnis circuli Peripheria est diametri suae tripla, cum excessu aliquo, minori quidem quam $\frac{1}{7}$ sive $\frac{1}{7}$, majori tamen quam $\frac{1}{7}$ ejusdem diametri.* Quod theorema cum prolixiori ejus demonstratione apud ipsum vide Archimedes in libello de dimensione circuli proposit. II.

Propositio II.

Accuratiorem nonnihil rationem diametri ad perimetrum circularem dederunt alii, utpote Ptolemaeus, Vieta, Ludolphus Colonienfis, & Adrianus Metius.

B

EX.

EXPLICATIO.

§. I.

Cum illa diametri ad circumferentiam in circulo proportio, quam excogitarat Archimedes, proxime vera neglexerit $\frac{1}{497}$, nam $\frac{1}{70} - \frac{1}{71} = \frac{1}{497}$, limites isti, quibus veram diametri ad perimetrum circuli rationem circumscribere voluit Archimedes, non satis angusti visi sunt nonnullis, ita ut, siquidem $\frac{1}{497}$, in circulis praecipue majoribus, negligeretur, error aliquantum sensibilibus in calculo committi posset. Hinc operam dederunt, ut angustiores constituerent limites, quibus veram diametri ad peripheriam rationem distinguerent. Atque de *Apollonio Pergaeo* & *Philone Gaditano Eutocius* a) narrat, quod accuratius, quam Archimedes, eam investigarint rationem, qualis tamen illa fuerit, non commemorat, nisi, quod numeris eandem admodum prolixis, adeoque in praxi communi adhiberi inidoneis, expresserint. b) Ut de *Dinostrato*, *Nicomede*, *Sporo Niceno* aliisque taceam, quos itidem in rationem istam inquisivisse, *Reyherus* c) auctor est: de his tantum breviter nunc exponam, de quibus aliquid adhuc constat, & quorum rationes inventae plerumque adhiberi solent. Pertinet huc illa primum, quam *Ptolemaeus* lib. VI. *Almagesti* invenit, juxta quem diameter ad peripheriam circularem est ut 10000000 ad 31416666 Sed longius adhuc progressus est *Vieta*, rationem diametri ad perimetrum ita determinans, ut, posita diametro 10000000000, peripheria sit 31415926535.

In-

a) in libellum Archimedis de dimensione circuli.

b) Vid. STURMIUS in annotationibus ad libellum Archimedis de dimensione circuli pag. 170.

c) in *Mathesi Mosaic.* p. 71.

Inprimis hic Viera Scaligerum ejusque novam circuli dimetiendi rationem perstrinxit, nec rite se eam habere, ostendit in *munimine suo adversus novam cyclometricam.* d) Quod idem etiam fecit *Adrianus Romanus in apologia pro Archimede, & in exercitationibus cyclicis contra Scaligerum & alios* e)

§. II. Omnium vero accuratissime rationem eam investigavit *Ludolphus a Ceulen*, five *Coloniensis*, qui, vestigia Archimedis premens, in libro *de circulo & adscriptis* demonstravit, diametrum circuli ad peripheriam se habere ut 10000000000000 ad 3141592653589 † vel etiam accuratius adhuc

ut 20000000000000000000
 ad 628318530717958647694, justo majorem,
 ad 628318530717958647692, justo minorem.
 Quæ quidem proportio, siquidem ad numeros minores debeat reduci, talis erit:

Diameter 10000000000000000000
 Peripheria justo major 314159265358979323847
 minor 314159265358979323846

Idem vero *Ludolphus* *Coloniensis* longius adhuc excurrit numeris, eandemque rationem, accuratiorem adhuc, esse demonstravit

ut 100000000000000000000000000000000000000
 ad 31415926535897932384626433832795028 $\left[\frac{2}{8} \right]$

De qua sua proportione inventa ita loquitur *Ludolphus*: *Ego supremo Numini gratias ago immortales, ejus adeo auxilio mihi id liquido constare, rationem diametri ad peripheriam bis terminis contineri.* Sub examen quoque hanc *Ludolphianam* proportionem vocavit *Christoph. B 2 Griem-*

d) *VOSSIVS de scientiis mathematicis cap. LVII. §. 20. p. 337.*
 & *RICCIOLVS Almag. nov. Tom. I. lib. I. cap. IV. p. 5.*
 e) *VOSSIVS l. c. §. 21. p. 337.*

SYMMETRIA MARIS AENEI SALOMONIS. 13

Atque hæc quidem Metii proportio ita est comparata, ut tuto in circulis mediocribus adhiberi queat, præterquam quod aliquem sensibilem in praxi errorem metuamus. Assumatur enim v. g. pro diametro alicujus circuli 10000000 & procedatur secundum Regulam de Tri: ut 113 ad 355, ita 10000000 ad peripheriam h. l. investigandam; & futura est peripheria 31415929, quæ a proportione Ludolphi Colonienfis, accuratissima alioquin, ne quidem $\frac{3}{10000000}$ differt. Quæ differentia in praxi, præcipue quoad circulos mediocres dimetiendos, non meretur attendi.

Propositio III.

Cum hac autem hætenus explicata diametri ad perimetrum circuli ratione pugnare videtur Scripturæ S. locus i. Reg. VII, 23. Hinc em-pæctæ Scripturæque S. derisores argumentum petierunt, exagitandi eo nomine Scripturam S. scriptoresque *ἑωπνέουσες*, ignorantia sanioris philosophiæ eosdem incusantes. Inprimis hoc fecit SPINOZA *Tractat. Theologico-Politic. cap. XX. p. 22.*

E X P L I C A T I O.

§. I.

Quandoquidem, quod ex hætenus propositis constat, diameter ad peripheriam in circulo se habet ut 7 ad 22, vel ut 100 ad 314, sive ut 113 ad 355, hinc facile apparet, non respondere huic a mathematicis demon-

B 3

stratæ

14 SYMMETRIA MARIS AENEI SALOMONIS.

stratæ proportioni illam, quam S. Scriptura in mari Salomonis æneo 1. Reg. VII, 23 tradit. Hic enim ratio diametri ad peripheriam describitur tanquam exacte tripla, cum tamen juxta demonstrationes geometricas sit tripla sesqui-septima fere. Longe itaque alia ex rationibus geometricis evadet proportio. Nam, siquidem diameter maris Salomonei fuerit exacte 10 cubitorum, peripheria erit non 30 sed 32 cubitorum, 2 palmorum $1\frac{1}{2}$ - digiti. Quod inde demonstro:

Diameter maris a labro ad labrum 10 cubitorum
Crassities metalli hinc & inde 2 palmorum

Ergo tota diameter ad peripheriam usque 62 palmorum. At vero ut 113 ad 355 ita 62 ad peripheriam hujus maris. Subducto itaque ad regulas calculo, peripheria maris externa erit 32 cubitorum, 2 palmorum, $1\frac{1}{2}$ - digiti

Assumsi 10 cubitos in Scriptura datos, pro diametro non soliditatis ad peripheriam usque externam, sed pro diametro cavitatis, a labro, ut Scriptura loquitur, ad labrum, quoniam in vasis concavis mensurandis diametrum cavitatis solum numerare solemus, nec aliquam densitatis laterum rationem habemus. Si quis vero diametrum 10 cubitorum, in Scriptura datam, pro tota ad peripheriam usque externam extensa diametro habere maluerit, ne sic quidem accurata erit diametri ad perimetrum proportio: posita enim diametro tota 10 cubitorum, peripheria erit $31\frac{1}{3}$ cubitorum.

§. II Quod si vero statuamus, peripheriam hujus maris fuisse exacte 30 cubitorum, diameter cavitatis erit 9 cubitorum $1\frac{1}{7}$ palmi. Nam ut 355 ad 113 sic 30 ad diametrum qu., Subducto hic iterum rite calculo, diameter tota ad peripheriam usque maris externam erit

erit $9 \frac{3}{5} \frac{2}{5}$ cubit; cui si dematur soliditas metalli hinc & inde, 2 palmorum; diameter cavitatis erit 9 cubicorum, $1 \frac{7}{11}$ palmi, quæ fractio unum circiter digitum constituit.

§. III. Cum igitur hac ratione diameter maris Salomoni cum perimetro non habeat proportionem illam, quam per demonstrationes geometricas habere debet, hinc graviter in Scripturam invehuntur athei, veritatisque diviniore hostes, certissimum se nunc invenisse, existimantes, argumentum, quo infallibilitatem Scripturæ S. in rebus philosophicis refellere possint. Atq; de illis quidem in genere, qui Scripturam in rebus philosophicis ad erroneam vulgi opinionem loqui, asserunt, multa nunc dicere non attinet, utpote quorum hypothesis a theologis passim examinatur & refutatur: eos tantum hoc loco allegasse sufficiat, qui hoc sigillatim exemplo 1. Reg. VII, 23. hypothesein suam perniciosam, veluti præfidiò quodam, confirmare annituntur. In quibus vero primus SPINOZÆ erit relinquendus locus, homini ad religionem omnem evertendam intento, cui uti nulla, pestilentissima ceteroquin, hypothesis tam est execranda, quin ab eodem foveatur, ita &, de hoc Scripturæ loco quid sentiat, expositurus, in *Tractatu Theologico - Politico cap. XX. p. 22.* ita loquitur: *De Fabrica Salomonis, siquidem illa a DEO revelata fuit, idem dicendum: nempe quod omnes ejus mensuræ pro capite & opinionibus ei revelatae fuerunt. Quia enim non tenemur credere, Salomonem mathematicum fuisse, licet nobis affirmare, eum rationem inter peripheriam & circuli diametrum ignoravisse, & cum vulgo operariorum putavisse, eam esse ut 3. ad 1. Egregiam, scilicet, de Salomone, ob insignem, non modo in divinis, sed & profanis & philosophicis rebus, sapientiam,*

tiam, celebratissimo, sententiam, nec nisi ab homine sceleratissimo ferendam! Mox vero idem, sceleratæ suæ opinionis rationem redditurus: *Id quod nos statuimus, inquit, nihil impietatis continet. Nam Salomon Esaias, Josua, &c: quamvis prophetæ, homines tamen fuerunt, & nihil humani ab ipsis alienum existimandum.*

§. IV. Sed & alii hoc Scripturæ S. loco abutuntur. Ita JACOBVS LANDSBERGIUS *tr. 3. Apologia* ad sensum vulgi eundem pertrahere conatus est, quod Ricciolus *a)* testatur. WILKINSIUS *b)* quoque, Scripturam S. sæpius ad erroneam vulgi opinionem loqui, probaturus, ad hunc provocat locum. Ut reliquos, qui eo abutuntur loco, prætereamus.

Propositio IV.

Neque vero has adversariorum commode fatis repellimus objectiones, si, accuratam quidem proportionem a Salomone cognitam, sed numero rotundo, neglectis minutiis, expressam fuisse, dicamus.

EXPLICATIO.

§. I.

Sunt, qui hanc veluti generalem quandam interpretandi hujusmodi vexata loca regulam habent: Scripturam adhibere numerum rotundum, quia verus & accuratior numerus difficultatibus sæpius fit obnoxius, adeoque accurate semper determinari nequeat. Vnde

a) Almagest. Nov. Lib. IX. Sect. IV. p. 494.

b) in Copernico de sensu lib. II. cap. 3.

Vnde & CALOVIVS in *System. Theolog.* a) hunc attendendum esse, inquit, in mathematicis Scripturæ S. locis explicandis, canonem: *Nonnulla dicuntur per rotationem numerorum.* Quam quidem regulam in suo relinquimus pretio, cum, multas per eandem alioquin insuperabiles tolli posse difficultates, sit in popatulo. Jam autem quæritur: an in hoc sigillatim loco i. Reg. VII, 23. exponendo, ad hoc nobis confugiendum sit asylum? Nondesunt, qui affirmantem hic tuerentur sententiam. LVNDIVS in *Jüdischen Heiligbüchern* b) eam in rem sic loquitur: *Es versiebens etliche ohngefehr bey dreysig Ellen, nehmlich etwas drüber über 30. Ellen. Wie denn die Schrifft die Zahl gern rund setzet, und das wenige so darüber ist, nicht eben allezeit genau untersuchet, wie auch* LYRA ad i. Reg. VII. angemercket. Idem non ita multo post inquit: *Wäre also die Circumferentz oder Circkel-Kreyß dieses Meeres nach der Geometrie ein wenig über ein und dreysig Ellen gewesen, oder es hat die Circumferentz dreysig volle Ellen, der Diameter aber nicht voll zehen Ellen gewesen seyn können.* Eodem pariter modo ad conciliandum hunc locum respondet G. C. M. in *Brandenburg. Ingenieur.* c) Ipse RICCIOLVS d) ubi LANDSBERGIO, locum hunc ad sensum vulgi pertrahenti respondet, inter alia etiam hæc profert; numerum poni rotundum, quod alias sæpe fiat, non enim per hoc negari numerum exactiorem. Interim tamen non penitus hanc respondendi rationem approbat RICCIOLVS, sed aliam adjicit, de qua suo loco. Multi quoque ex *Rabbinis* ita de hoc loco sentiunt, quos allegavit M. FREYERVS in *Dissertatione* superius allegata.

C

§. II.

a) *Tom. 1. cap. IV. de Scriptura S. Sect. I. p. 465.*

b) *Lib. II. cap. XIV. p. 308.*

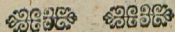
c) in *Geometr. p. 57.*

d) *Almagest. nov. lib. IX. Sect. IV. p. 494.*

§. II. De qua quidem nonnullorum sententia quid, meo iudicio, sentiendum sit, breviter exponam. Nimirum his quidem auctoribus assentire nequeo; Etenim

- I. Ad eam respondendi rationem recurrendum ante non est, quam aliis difficultati subvenire remediis nequeamus. Quid enim opus est, ultimo huiusmodi uti refugio, ubi alia superest respondendi ratio, qua non modo immunitatem ab erroribus, sed etiam accuratorem Scripturae in loquendo tueri possumus. Quam ob rem, cum non destituamur huiusmodi explanatione, qua maris Salomonei accuratam dare possumus quoad omnes dimensiones in Scriptura indicatas Symmetriani, quod infra ex dissertatione altera constabit, nulla apparet ratio, cur non hanc respondendi rationem alteri illi modo allegatae debeamus praeferre. Sed &
 - II.) Tum demum Scriptura minutias negligit, numerumque rotundum adhibet, siquidem verus & accuratior numerus difficulter sit determinabilis, & numerus rotundus absque notabili valde errore adhiberi possit. Quod vero hic non valet. Potuisset enim facili negotio funiculus circumduci, quod etiam factum esse, non obscure in textu insinuat, & sic constitisset, mensurato funiculo, non 30 sed $32\frac{1}{2}$ fere cubitorum esse peripheriam, in eodem cum diametro mensuratam plano: quae certe differentia $2\frac{1}{2}$ fere cubitorum, neglecta, satis notabilem causatur errorem.
 - III.) Si minutias negligere voluisset Scriptura, nihil praeterquam 2 palmos, $1\frac{1}{2}$ digitum, omisisset & minimum 32 cubitos integros indicasset.
 - IV.) Neque credibile est, Scripturam eo in loco accuratiori non dedisse operam, ubi ex professo dimensiones illius maris describit.
- Vt alias, quae addi poterant, rationes praetermittam.
- Eorum, qui geometricam huius maris habent rationem, sententias, & nostram exponet sequens Dissertatio.

D1 A 6633

ULB Halle 3
003 090 418

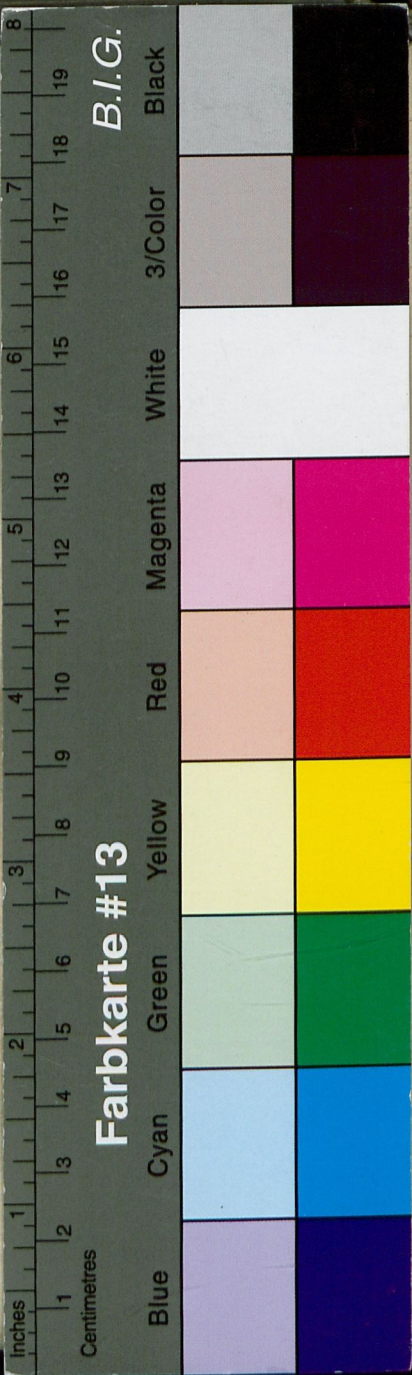

sb.

V178
D1

B.I.G.

Farbkarte #13

31.

2. D. B. V.

AVSPICIIS

RECTORIS MAGNIFICENTISSIMI
SERENISSIMI PRINCIPIS REGII

DN. FRIDERICI AVGVSTI
ELECTORATVS SAX. HEREDIS ETC. ETC.

DE

**SYMMETRIA
MARIS AENEI
SALOMONIS**

AD VINDICANDVM AB ΑΓΕΩΜΕΤΡΙΑ

Locum i. Reg. VII, 23.

DISSERTATIONEM GEOMETRICAM PRIOREM

PRAESIDE

DN. HENRICO KLAUSINGIO

SS. THEOL. DOCT. ET PROF. PVBLICO EXTRAORD.
MATH. SVPER. ORD.

DOMINO, PATRONO, PRAECEPTORE, ATQVE
STVDIORVM SVORVM PROMOTORE AETATEM
VENERANDO

AD DIEM XVII. MARTII M DCC XVII.

IN AVDITORIO MAJORE

PVBLICE VENTILANDAM SISTIT
AVCTOR RESPONSVRVS

M. PAVLVS HENRICVS NICOLAI

SERVESTA ANHALTINVS.

VITEMBERGAE, LITERIS GERDESIANIS.